

RECENSION

Kate Dickie

Red Road

Originaltitel Red Road

Svensk titel Red Road

Regi Andrea Arnold

Producent Carrie Comerford

Manus Andrea Arnold, Anders Thomas Jensen, Lone Scherfig

Foto Robbie Ryan

Roller Kate Dickie, Tony Curran, Martin Compston, Nathalie Press, Andrew Armour, John Comerford, Paul Higgins m fl

Storbritannien, Danmark 2006

Längd i tid 1 tim 54 min

Censur tillåten från 15 år

Distributör : Folkets bio AB

Den engelska filmen *Red Road*, regisserad av Andrea Arnold, är första delen av det dansk-skotska projektet *The Advanced Party*, initierat av Lars von Trier. Grundidén är att tre debuterande regissörer ska göra varsin film med samma karaktärer men med olika historier.

Red Road utspelar sig i en slumlig förort till Glasgow, med anonymiserande jätteskrapor, ostädade gator och schabbiga hak. En allmänt sunkig miljö där de flesta tycks framleva sina liv i leda och hopplöshet och en gammal klyscha som "ungdom på glid" känns som en eufemism, här tycks det mesta vara på glid.

Filmens huvudperson Jackie jobbar för ett bevakningsföretag, vars kameror täcker in snart sagt varenda vrå av förorten. Hon ger ett svalt, behärskat intryck, relationen till föräldrarna är närmast kylig, fadern känner sig sviken och först i slutet förstår man varför. Man får intrycket av en kvinna som existerar utan att leva, mekaniska samlag med älskaren i en bil förstärker intrycket av en människa som gett upp. Hon är en kvinna som bär på en stor sorg.

En dag får hon i en av de många monitorerna syn på en man som sätter på en kvinna, möjligen prostituerad, på en bakgård. En man hon hoppats att aldrig återse.

Denne man, Clyde Henderson, har gjort henne ont på något vis, men hur? När hon börjar skugga honom, för att så småningom söka upp honom och i en mycket intensiv och filmisk närgången sekvens förföra honom är det osäkerheten om hennes motiv som är filmens motor. Hämndbehovet kan anas, men för vad och vilken form ska den ta sig? Vad är det som driver henne?

Red Road är, trots sin lågmälda ton en spännande film, en film som på ett positivt vis väcker obehagskänslor, den går inte att värja sig mot. Hela miljön, skildrad med skakig handkamera à la dogma, väcker obehag, det är som att ett hot finns inbyggt i hela den sociala kontexten. Det är samtidigt en filmisk form i kongenial samklang med innehållet, en gestaltning av darrigheten i den sociala och psykologiska verkligheten, där våldet oavbrutet kan anas latent under ytan. När en av Clyde Hendersons kompisar (vänner finns knappast här) ska skämta med sin flickvän gör han det genom att låtsas kasta ut henne från tonde våningen. En skämtsamhet med desperationen som bottenbets.

Den nedslitna förortsmiljön har vi tidigare sett i några filmer av Ken Loach, men här finns också en intressant parallell till Lars von Triers *Breaking the Waves*: kvinnan som ställer sin kropp till förfogande för att uppnå något annat, i detta fallet en hämnd för en begången oförätt. Hade filmen stannat där, med verkställandet av hämnden, hade den varit lika banal som en Hollywood-rulle, där skurkar ofta är skurkar och får betala sitt pris. Nu visar sig verkligheten inte vara så enkel som Jackie utgått ifrån. Det betyder en vändpunkt i berättelsen och etablerandet av ett humanistiskt credo: ta aldrig något för givet, och försoning är bättre än vedergällning när det handlar om att kunna återvända till ett normalt liv och lägga sorgen bakom sig.

Projektet *The Advanced Party* kunde knappast ha fått en bättre start.

Gunder Andersson

FILMRUTAN